

Fremsat den 20. oktober 2020 af Karina Adsbøl (DF), Liselott Blixt (DF), Jens Henrik Thulesen Dahl (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Mette Hjerminde Dencker (DF), Morten Messerschmidt (DF) og Peter Skaarup (DF)

Forslag til folketingsbeslutning

om en ældrelov, der skal sikre ældre medborgere en række lovfæstede og uomtvistelige rettigheder, indføre minimumsnormeringer på ældreområdet og styrke Styrelsen for Patientsikkerheds tilsyn med landets plejehjem m.v.

Folketinget pålægger regeringen senest i indeværende folketingsår at fremsætte et lovforslag om en ældrelov, der skal sikre ældre medborgere en værdig behandling, nærværende omsorg og direkte indflydelse på egen hverdag. Ældreloven vil derudover skulle indeholde indførelse af minimumsnor-

meringer i ældreplejen, en styrkelse af tilsynet med plejehjem og en række andre initiativer, der alle har til formål at bekæmpe den forråelse i ældreplejen, som plejehjemssagerne fra Aarhus og Randers var klare eksempler på.

Bemærkninger til forslaget

De skjulte optagelser fra plejehjemmene i Aarhus og Randers viste en række forhold i ældreplejen, som det i forslagsstillernes optik er nødvendigt at rette op på. Dette kan ske ved indførelsen af en reel ældrelovgivning, der bl.a. kan indeholde de nedenfor beskrevne elementer.

Gennem årene har vi set en række grusomme eksempler på svigt i ældreplejen, hvoraf nogle er beskrevet i nedenstående artikler: »92-årig er næsten blind og vil på plejehjem, men kommunen siger nej«, nyheder.tv2.dk, den 14. januar 2019 og »Ældre-direktør forfærdet efter plejesvigt: Kan sammenlignes med coronakrisen«, nyheder.tv2.dk, den 29. juli 2020.

Der er brug for at sikre ældreplejen mod yderligere svækkelser gennem sparerunder i kommunerne. Der er desuden behov for nationale standarder, såkaldte minimumsnormeringer, på ældreområdet, så medarbejderne i ældreplejen har mulighed for at udøve den omsorg og pleje, som de ældre borgere har brug for. De konkrete minimumsnormeringer skal tilrettelægges i samarbejde med relevante interessenter på området, herunder Ældre Sagen og Alzheimerforeningen.

Det nuværende ældretilsyn, som føres af Styrelsen for Patientsikkerhed, er en del af en 4-årig forsøgsordning, der udspringer af satspuljeaftalen for 2018-2021. Når forsøgsordningen udløber, vil styrelsens tilsyn med personlig hjælp, omsorg og pleje efter serviceloven ophøre. Sker dette, vil kommunernes tilsyn med sig selv være det eneste tilsyn med ældreplejens overholdelse af pligterne i serviceloven. Det er forslagsstillernes klare overbevisning, at forsøgsordningen med Styrelsen for Patientsikkerheds ældretilsyn skal gøres permanent.

Samtidig med at tilsynet gøres permanent, er der behov for at øge antallet af uanmeldte tilsynsbesøg for at sikre, at flest mulige enheder får besøg af tilsynet. Der skal desuden etableres en direkte hotline til Styrelsen for Patientsikkerhed, som kan benyttes af både pårørende og ansatte, hvis de oplever, at en ældre medborger udsættes for omsorgssvigt.

Retten til omsorg fremgår i dag ikke specifikt af servicelovens § 83, men den seneste tids afsløringer på ældreområdet bekræfter behovet for, at der i lovgivningen tilføjes en reel ret til omsorg for de ældre. Med indførelsen af en reel omsorgsret vil ældretilsynet kunne reagere, hvis det konstateres, at borgeren ikke får den omsorg, han eller hun har krav på.

Ældre medborgere skal inddrages og være med til at bestemme over deres eget liv. Det gælder også i tilfælde, hvor den ældre medborger lider af en demenssygdom og måske kun i nogle tilfælde selv kan træffe beslutninger. Klippekortordningen er et godt eksempel på en ordning, hvor den ældre borger selv kan vælge, hvad den ekstra hjælp, de har krav på, skal bruges til. Det kan være en tur til frisøren, en cykeltur eller et ekstra bad m.v. I flere kommuner har man imidlertid valgt ikke at videreføre klippekortordningen.

Klippekortordningen bør lovfæstes, så det bliver en retting for den ældre medborger, som bopælskommunen ikke kan spare eller prioritere væk.

De ældre medborgere skal i højere grad have mulighed for frit valg, f.eks. i relation til valg af plejehjem eller hjemmehjælpsordning. Flere steder i landet er der ikke mange valgmuligheder for de ældre, og nogle gange bliver borgerne ikke vejledt om muligheden for at vælge andet end den kommunale løsning. Der skal derfor indføres en ret til frit valg, hvor der findes alternativer til det kommunale tilbud. Her er det afgørende, at de pårørende i forbindelse med visitationen bliver tilstrækkeligt vejledt om de alternativer, der er til kommunale plejehjem samt hjemmepleje.

På børneområdet er der en underretningspligt, hvor lærere, pædagoger og almindelige borgere har pligt til at underrette myndighederne, hvis de har mistanke om omsorgssvigt i hjemmet. Det samme skal gælde på ældreområdet, så pårørende og personale ikke oplever, at deres bekymringer bliver overhørt.

Endelig er det nødvendigt at indføre tiltag, der kan sikre, at personalet på plejehjemmene har de rette faglige kompetencer, men også at de har en grundlæggende empatisk og omsorgsfuld tilgang til arbejdet med mennesker. Det kan indebære en ændring af kravene til sosu-uddannelsen, som i sig selv vil være til gavn for de ældre medborgere, der har brug for omsorg og pleje i det daglige.

Økonomiske konsekvenser

Ældreloven, som skal sikre ældre en værdig og tryk tilværelse, finansieres gennem besparelser på udlændingområdet, herunder genindførelse af deltagerbetalingen for danskundervisning for udenlandske arbejdstagere. Til afskaffelsen af deltagerbetalingen blev der afsat 145 mio. kr. årligt fra 2021.

*Skriftlig fremsættelse***Karina Adsbøl (DF):**

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en ældrelov, der skal sikre ældre medborgere en række lovfæstede og uomtvistelige rettigheder, indføre minimumsnormeringer på

ældreområdet og styrke Styrelsen for Patientsikkerheds tilsyn med landets plejehjem m.v.

(Beslutningsforslag nr. B 35)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.